

วิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายหลังปี ๒๐๑๕

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ** : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- **ข้อมูลทั่วไป**

ริเริ่มเมื่อ : พ.ศ. ๒๕๕๖ (ค.ศ. ๒๐๑๓)

ภาพรวม :

- ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๓ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๖ ผู้นำอาเซียนได้มอบหมายให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council: ACC) ประสานกับคณะมนตรีของสามเสาหลักประชาคมอาเซียน (การเมืองความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม) เพื่อจัดทำวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ภายหลังปี ๒๕๕๘

- ด้านเศรษฐกิจ ที่ประชุมคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ (The High-Level Task Force on ASEAN Economic Integration: HLTF-EI) ครั้งที่ ๒๕ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ได้จัดตั้งคณะทำงานว่าด้วยการจัดทำวิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายหลังปี ๒๕๕๘ (The HLTF-EI Working Group on AEC Post-๒๐๑๕ Vision) โดยได้มีการประชุมมาแล้ว ๗ ครั้ง (ครั้งล่าสุด เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย)

- **ความคืบหน้าการดำเนินการ**

- ขณะนี้อาเซียนอยู่ระหว่างการจัดทำวิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายหลังปี ๒๕๕๘ เพื่อวางเป้าหมายและกำหนดทิศทางการดำเนินการรวมตัวทางเศรษฐกิจในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า ซึ่งนอกเหนือจากการดำเนินงานที่ต่อเนื่องและต่อยอดมาตรการที่มีอยู่เดิมแล้ว อาเซียนยังได้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องทบทวนและพิจารณาประเด็นสำคัญใหม่ๆ เพื่อรองรับสภาพการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจการค้าของโลก และวิสัยทัศน์ดังกล่าวจะใช้เป็น AEC Blueprint ฉบับใหม่เพื่อกำหนดทิศทางการเดินหน้านด้านเศรษฐกิจของอาเซียน

- คณะทำงานว่าด้วยการจัดทำวิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายหลังปี ๒๕๕๘ ได้จัดทำร่างเอกสารกรอบวิสัยทัศน์ที่มีชื่อว่า "ASEAN Economic Community ๒๐๒๕: Consolidation and Going Beyond) เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการดำเนินการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ภายหลังปี ๒๕๕๘ ซึ่งมีกรอบระยะเวลา ๑๐ ปี (๒๐๑๖-๒๐๒๕) โดยได้มีการนำผลการศึกษาดังกล่าวมาพิจารณาประกอบการจัดทำร่างเอกสารฯ

- **ร่างเอกสารกรอบวิสัยทัศน์ ภายหลังปี ๒๐๑๕**

- อาเซียนมุ่งหวังที่จะให้มีการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและพลังงานสีเขียว ลดช่องว่างด้านการพัฒนา ยึดถือหลักธรรมาภิบาล (good governance) ความโปร่งใส กฎเกณฑ์ทางการค้า (rule-based) และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพิ่มประสิทธิภาพกลไกการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยส่งเสริมการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเชื่อมโยงอาเซียนเสริมสร้างขีดความสามารถของอาเซียนในการปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น รักษาความเป็นศูนย์กลางของอาเซียน เพิ่มบทบาทและหาทำที่ร่วมกันของอาเซียนในเวทีเศรษฐกิจต่างๆ ของโลก เพื่อสะท้อนผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียน

- ร่างวิสัยทัศน์ฯ กำหนด ๕ องค์กรประกอบหลักของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และกำหนดระยะเวลา ๑๐ ปี (๒๐๑๖-๒๐๒๕) ดังนี้

องค์ประกอบหลักที่ ๑ : มีการรวมตัวสูง (An Integrated and Highly Cohesive Economy) ประกอบด้วย การเปิดเสรีสินค้า โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกทางการค้า ยกเลิก/ลดมาตรการที่มีใช้ภายใน ปรับปรุงกระบวนการพิธีการศุลกากร ปรับประสานมาตรฐานให้สอดคล้องกัน การเปิดเสรีการค้าบริการและการลงทุนเพิ่มขึ้น การเปิดเสรีทางการเงินและการบูรณาการและพัฒนาตลาดทุน และการอำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีฝีมือและนักธุรกิจ

องค์ประกอบหลักที่ ๒: ความสามารถในการแข่งขัน นวัตกรรม และพลวัต (Competitive, Innovative and Dynamic ASEAN) มุ่งเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน นวัตกรรมและความพร้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลง อาทิ นโยบายการแข่งขัน การคุ้มครองผู้บริโภค ทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมนวัตกรรมเทคโนโลยี ภาษีอากร (taxation issues) การยึดหลักธรรมาภิบาล ความสอดคล้องกฎระเบียบต่างๆ การหารือเพื่อหาท่าทีร่วมกันของอาเซียนในประเด็นการค้าใหม่ๆ (การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ แรงงานสิ่งแวดล้อม) และทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก (global mega trends) เป็นต้น

องค์ประกอบหลักที่ ๓: ครอบคลุมทุกภาคส่วน ยืดหยุ่น และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Resilient, Inclusive, People-Oriented and People Centered ASEAN) มุ่งสร้างความเข้มแข็งแก่ SMEs การเพิ่มบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public- Private Partnership) การลดช่องว่างด้านการพัฒนา การเข้าถึงแหล่งเงินอย่างทั่วถึง และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

องค์ประกอบหลักที่ ๔: ขยายความร่วมมือและรวมตัวรายสาขา (Enhanced Sectoral Integration and Cooperation) มุ่งเน้นการรวมกลุ่มรายสาขาต่างๆให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ การขนส่ง โทรคมนาคม e-commerce การเงิน พลังงาน อาหาร เกษตร ป่าไม้ การท่องเที่ยว สุขภาพ เหมือนแร่ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

องค์ประกอบหลักที่ ๕: เป็นส่วนสำคัญของประชาคมโลก (Global ASEAN) การทบทวน/ปรับปรุงความตกลงการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา การขยายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ทั้งในระดับภูมิภาคและโลก การเพิ่มบทบาทของอาเซียนในเวทีองค์กรด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศเพื่อสะท้อนถึงผลประโยชน์ของอาเซียน

- การจัดทำร่างเอกสารกรอบวิสัยทัศน์ AEC ภายหลังปี ๒๐๑๕ กำหนดไว้ ๕ เป้าหมาย โดยต่อยอดจาก AEC Blueprint ๔ เป้าหมายเดิม โดยได้เพิ่มประเด็นการรวมตัวรายสาขา (Enhanced Sectoral Integration and Cooperation) ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การขนส่ง โทรคมนาคม e-commerce การเงิน พลังงาน อาหาร เกษตร ป่าไม้ การท่องเที่ยว สุขภาพ เหมือนแร่ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งการจัดทำร่างเอกสารกรอบวิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ มีความคืบหน้าไปมาก โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการประสานข้อมูล/ความเห็นกับองค์กรรายสาขาด้านเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อให้ได้ร่างเอกสารวิสัยทัศน์ฯ ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
สำนักอาเซียน
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘